

Litwa: uczniowie polskich szkół domagają się unieważnienia wyników egzaminu

 wiadomosci.wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci/4621/Litwa-uczniowie-polskich-szk-domagaj-si-uniewaznienia-wynikw-egzaminu

Wiadomosci

wspolnotapolska.org.pl

[newsletter EMAIL](#)

[Litwa](#) 16.06.2015

Litewskie Narodowe Centrum Egzaminacyjne ogłosiło wyniki szkolnego egzaminu z języka litewskiego, który odbył się 1 czerwca br. Egzamin zdawało ponad 13 tys. osób, złożyło 91,5 proc. Maksymalne oceny, czyli 9 lub 10 punktów otrzymało 1,85 proc. maturzystów. Wkrótce ogłoszone zostaną również wyniki egzaminu państwowego. Tymczasem wyniki ubiegłorocznej matury z litewskiego są tematem spraw sądowych. Wspierani przez Europejską Fundację Praw Człowieka (EFHR) uczniowie polskich szkół domagają się unieważnienia wyników egzaminu.

Do 2013 roku maturzyści szkół litewskich składali egzamin maturalny z języka litewskiego, szkół mniejszości narodowych - z języka państwowego. Zadania egzaminacyjne różniły się (co nie oznacza bynajmniej, że w szkołach nielitewskich były łatwiejsze). Wynikało to z różnic programowych: uczniowie szkół mniejszości narodowych podczas nauki w szkole ogólnokształcącej mieli niemal 800 godzin mniej lekcji języka litewskiego i literatury niż ich rówieśnicy w szkołach litewskich. Na mocy przyjętej 17 marca 2011 roku nowelizacji Ustawy o oświacie egzamin został ujednolicony. Chociaż różnica godzin przeznaczonych na język litewski i literaturę nie została wyrównana, obecnie wszyscy maturzyści zdają taki sam egzamin. Co prawda, w pracach uczniów szkół nielitewskich dopuszczana jest większa liczba błędów, ale i w 2013, i w 2014 roku wyniki matury z litewskiego w szkołach mniejszości narodowych były

gorsze w porównaniu z wynikami sprzed ujednocionej matury. Więcej osób egzaminu nie zdało, znacznie mniej było ocen maksymalnych. Gorszy wynik egzaminu państwowego z języka litewskiego dla absolwenta szkoły średniej w zasadzie oznacza przekreślenie szansy na bezpłatne studia na Litwie.

"Ujednociając egzamin z języka i literatury oraz zatwierdzając wspólny program nauczania języka litewskiego w szkołach mniejszości narodowych i szkołach litewskich nie zostały stworzone równe możliwości odpowiedniego przygotowania się do egzaminu. Poprzez ujednoczenie egzaminu oraz brak odpowiedniego okresu przejściowego na przygotowanie się do niego, naruszona została zasada równowagi interesów, państwa konstytucyjnego, a uczniowie szkół mniejszości narodowych są dyskryminowani ze względu na język i narodowość"- uważa działająca w Wilnie Europejska Fundacja Praw Człowieka.

Argumenty te zostały wykorzystane w skargach dwóch maturzystów, którzy w 2014 r. nie zdali egzaminu z języka litewskiego. Absolwentka Gimnazjum im. Jana Pawła II oraz absolwent Szkoły Średniej im. Władysława Syrokomli złożyli w sądzie skargi z żądaniem unieważnienia oceny z egzaminu maturalnego i powtórnego jej zweryfikowania z uwzględnieniem zaistniałej sytuacji.

Jak poinformowała Wilnotekę EFHR, w skardze absolwentki Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie posłużono się argumentem, że nie miała ona wystarczająco czasu, aby przygotować się do ujednoczonego egzaminu z języka litewskiego i literatury, ponieważ uczniowie szkół mniejszości narodowych mają mniej godzin na naukę języka litewskiego. "W ciągu 12 lat nauki jest to o 783 lekcje mniej, co daje podstawę do twierdzenia o naruszeniu zasady równych możliwości. Warto zauważyć, że EFHR wniosowała również o desygnowanie ekspertyzy naukowej, która miałaby ocenić możliwość przygotowania się do ujednoczonego egzaminu w tak krótkim okresie. Wileński Okręgowy Sąd Administracyjny 30 marca br. odrzucił jednak skargę absolwentki, motywując, iż jest ona nieuzasadniona. EFHR przygotowała skargę apelacyjną" - poinformowała Fundacja.

Druga sprawa tocząca się przed Wileńskim Okręgowym Sądem Administracyjnym jest identyczna. Oprócz powołania się na naruszenie zasady równych możliwości, w skardze absolwenta Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli zaznaczono również naruszenie zasady równouprawnienia oraz prawa do nauki. 1 czerwca w 2015 r. Wileński Okręgowy Sąd Administracyjny przyjął orzeczenie, wstrzymujące rozpatrywanie sprawy. Sąd uznał, że sprawa ta jest powiązana ze sprawą wspomnianej wyżej absolwentki Gimnazjum im. Jana Pawła II i zawiesił postępowanie do czasu wydania orzeczenia w pierwszej sprawie.

Zarówno Narodowe Centrum Egzaminacyjne, jak i Ministerstwo Oświaty i Nauki uważają, że skargi absolwentów są nieuzasadnione i dlatego domagają się odrzucenia pozwu. "Egzaminy są organizowane na podstawie zatwierdzonych przez Ministerstwo Oświaty i Nauki programów egzaminów maturalnych, opracowanych na podstawie programów kształcenia. Oprócz tego, przyjęty w 2011 roku program był nowy nie tylko dla uczniów szkół mniejszości narodowych, lecz dla wszystkich uczniów. Mieli więc oni jednakowe warunki, żeby w ciągu dwóch lat przygotować się do egzaminu" - oświadczyła przed sądem dyrektor Centrum Egzaminacyjnego Saulė Vingelienė.

EFHR czeka obecnie na rozpatrzenie apelacji: "Sprawa dotyczy bowiem interesu publicznego - losów przyszłych absolwentów szkół mniejszości narodowych, którym ostatnio położono kłody pod nogi - nie tylko ujednociając egzamin z języka litewskiego i literatury, ale i prowadząc proces akredytacji szkół, poprzez który osłabiona zostanie sieć szkół mniejszości narodowych, zmniejszone zostaną możliwości swobodnego wyboru szkoły".

EFHR zachęca do zwracania się o pomoc również tegorocznych maturzystów oraz wszystkie osoby, jak również instytucje oświatowe mniejszości narodowych, które są zdania, że wprowadzane zmiany w oświacie, w tym przeprowadzany obecnie proces akredytacji szkół, naruszyły bądź naruszają ich prawa.

Źródło: Wilnoteka.lt

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” ze środków otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu „Współpraca z Polonią i Polakami za Granicą w 2015 r.”.

